

Annuaire International de l'Éducation et de l'Enseignement, 1936. Genf. 1936. 476 lap. Ára 12 svájci frank.

A *genfi Bureau International d'Éducation* negyedikben adta ki immár *évkönyvét*, melyben a nevelésügy világszerte észlelhető jelenségeit, főképp a változásokat mutatja be. 52 állam nevelési kérdéseivel foglalkozik, még pedig a főszólyt az *újításokra* fektetve, de tárgyalja az államok nevelésügyre vonatkozó költségvetését is, kitérve a tanerők javadalmazására, a különböző iskolafajok, azok növendékei és pedagógusai statisztikai adataira is. A Bureau International igazgatóságának tagja: *P. Rossello* az évkönyv bevezetésében érdekesen és tanulságosan dolgozza fel az egyes részletjelentésekből az 1935. év pedagógiai összképét, melyből világosan szembetűnnek a leglényegesebb és legmegszívlelendőbb sajátságok és törekvések. Az értékes évkönyvből a következő figyelmet érdemlő megállapításokat emelhetjük ki:

Az államok túlnyomó részében újból *emelkedni kezd* a nevelésügyre fordított *költségvetés*, különösen Angliában, Amerikában és Svédországban, de a többiekben is csökken a túlzott, egészségtelen, sőt káros takarékosági törekvés: Szembetűnő világszerte az iskolaügy terén való *forrongás és változtatás jelensége*. Az egész nemzet-nevelésügy terén való mélyreható reformok felé történtek lépések Németországban, Bulgáriában és Magyarországon. Számos államban igyekeznek a *munkanélküliség* kérdését nevelésügyi intézkedésekkel enyhíteni. A munkanélküli tanítók elhelyezése érdekében sokfelé vezették be az *iskolázás előtti* nevelés és foglalkoztatás intézményes kiterjesztését, másrészt azonban az *iskolaköteles kor kiterjesztése és felemelése* is a tanítók és tanulók munkanélküli seregének elfoglalását szolgálja a pedagógiai szempontokon kívül. Ily irányú intézkedéseket találunk Finnországban, Chilében és Olaszországban. Más államokban viszont gazdasági okokból *korlátozzák* a tanulóknak középiskolákba való túlzott áramlását. Szembeötlő világjelenség, hogy mindenfelé fellelhető a *szakiskolák* száma, színvonala és látogatottsága. Majdnem valamennyi államban meg lehet állapítani, hogy az intellektuális nevelés ellensúlyozásául, sőt háttérbe szorításául, a *tetterős, gyakorlati, jellemerős, egészséges* ifjúság nevelésére törekszik a *testnevelés* felkarolásával, fokozásával, előtérbehelyezésével. Sok állam előszeretettel foglalkozik *tanítóképzésének* és a tanítók *továbboktatásának* fejlesztésével. A *falusi iskola* világszerte népszerűvé vált, sok gondot fordítanak rájuk és még több áldozatot hoznak értük, hogy ezáltal a nép elvárosiasodásának hátrányait ellensúlyozzzk és a helyes irányba tereljék.

Dr. Bittenbinder Miklós.

Journal of Education Research. Broomington, 1936. Sept.

Francis Brown: An investigation in Character Education. (A *jellemnevelés* amerikai vizsgálata)

A newyorki egyetemen, Fr. Brown tanár vezetése mellett, hat hallgató két kérdést intézett az egyetemi hallgatókhoz: 1.) Iskolai nevelésére visszaemlékezve, véleménye szerint, mi hatott alakítólag legerősebben személyiségére pozitív, vagy negatív irányban? 2.) Tapasztalatai alapján mit tenne a jellemnevelés tervszerű, gyakorlati, helyes irányba terelése érdekében? A kiküldött kérdőívekre 300 írásbeli válasz érkezett, amelyeket Brown irányítása mellett tudományosan feldolgoztak. A statisztikai táblázatokkal és eredeti szövegekkel bizonyított végső megállapítások igen érdekesek és értékesek. Kitént, hogy a jellem fejlődésében a tanár személyisége fontosabb szerepet játszik, mint a tanulmányi anyag, legalább is erre vall, hogy 169 válasz emeli ki a tanár jótékony hatását és csak 50 beszél a tananyag kedvező hatásáról.